

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН
ЧИҚА БОШЛАГАН.

12 май 1971 йил, чоршанба № 107 (14.977). Баҳоси 2 тийин.

Иттифоқдош республикаларнинг Олий Советларига сайлов ўтказувчи округ сайлов комиссияларига

Биз, КПСС Марказий Комитетининг қуйида имзо чеккан аъзолари ҳар биримиз қорхоналар, колхозлар, муассасалар, ўқув юртинларнинг коллективларидан, шунингдек, сайловчиларнинг округ сайлов олдидан кенгашларидан алоҳида-алоҳида хатлар ва телеграммалар олдик. Бу хатлар ва телеграммаларда улар бизни бир қанча сайлов округларидан иттифоқдош республикаларнинг Олий Советларига депутатликка номзодларимизни кўрсатганликлари маълум қилиб, ана шу округларда овозга қўйилиш учун розилик беришимизни сўраганлар.

Биз иттифоқдош республикаларнинг Олий Советларига депутатликка номзодларимизни кўрсатган ишчилар, колхозчилар, инженер-техник ходимлар, хизматчилар, барча сайловчиларга сийдайдилан мингратдорчилик билдирамиз. Биз ўзимизга кўрсатилган юксак ҳурмат ва ишонччи тўла-тўлиқ улуғ ленинчи партиямига кўрсатилган ҳурмат ва ишонч деб биламиз ва бу ишончга Коммунист партияси сийсатини бутун халқ қўллаб-қувватлаётганлигининг яна бир далили, мамлакатимизнинг меҳнаткашлари ўз куч-қувватларини КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш учун, янги беш йиллик топириқларини муваффақиятли бажариш учун курашга сарфлашга аҳд қилганликлари деб қараймиз.

Хар биримиз фақат биргина сайлов округида овозга қўйилишнинг имкониятига ўқиб КПСС Марказий Комитети бизнинг иттифоқдош республикалар Олий Советларига сайлов ўтказувчи қуйидаги сайлов округларида овозга қўйилишга розилик беришимизни тавсия этди.

Брежнев Л. И. — Бауман сайлов округи, Москва шаҳри, РСФСР.

Воронов Г. И. — Ионшар-Ола сайлов округи, Мари АССР, РСФСР.

Гришин В. В. — Вишняков сайлов округи, Москва шаҳри, РСФСР.

Кирилленко А. П. — Политехника сайлов округи, Ленинград шаҳри, РСФСР.

Косигин А. Н. — Фрунзе сайлов округи, Москва шаҳри, РСФСР.

Кулаков Ф. Д. — Нижний Ломов сайлов округи, Пенза области, РСФСР.

Кунаев Д. А. — Бақанас сайлов округи, Олмаота области, Қозғонистон ССР.

БРЕЖНЕВ Л. И.
ВОРОНОВ Г. И.
ГРИШИН В. В.
КИРИЛЛЕНКО А. П.
КОСИГИН А. Н.
КУЛАКОВ Ф. Д.

1971 йил 11 май.

ОЧИҚ ХАТ

Мазуров К. Т. — Василий Остров сайлов округи, Ленинград шаҳри, РСФСР.

Пельше А. Я. — Краснооктябрьск сайлов округи, Волгоград шаҳри, РСФСР.

Подгорный Н. В. — Ленинград сайлов округи, Москва шаҳри, РСФСР.

Полянский Д. С. — Павловск сайлов округи, Олтой ўлкаси, РСФСР.

Суслов М. А. — Автозавод сайлов округи, Тольятти шаҳри, РСФСР.

Шелест А. Н. — Пролетар сайлов округи, Калинин шаҳри, РСФСР.

Шелест П. Е. — Ленин сайлов округи, Киев шаҳри, Украина ССР.

Шчербинский В. В. — Баглей сайлов округи, Днепропетровск области, Украина ССР.

Андропов Ю. В. — Новомосковск сайлов округи, Тула области, РСФСР.

Демичев П. Н. — Ленин сайлов округи, Ярославль шаҳри, РСФСР.

Машеров П. М. — Ленин сайлов округи, Минск шаҳри, Белоруссия ССР.

Мжаванадзе В. П. — Завод сайлов округи, Тбилиси шаҳри, Грузия ССР.

Рашидов Ш. Р. — Пахтабод сайлов округи, Андижон области, Ўзбекистон ССР.

Устинов Д. Ф. — Ковров сайлов округи, Владимир области, РСФСР.

Капитонов И. В. — Подольск шаҳар сайлов округи, Москва области, РСФСР.

Катушев К. Ф. — Георгиевск сайлов округи, Воронеж области, РСФСР.

Пономарев Б. Н. — Завод сайлов округи, Саратов шаҳри, РСФСР.

Соломенцев М. С. — Миасс сайлов округи, Челябинск области, РСФСР.

Тегишли округ сайлов комиссиялари иттифоқдош республикаларнинг Олий Советларига депутатликка номзодларни рўйхатга олаётганларида ушбу мазмундаги хужжат сифатида қабул қилишларини сўраймиз.

ШЕЛЕСТ П. Е.
МАЗУРОВ К. Т.
АНДРОПОВ Ю. В.
ДЕМИЧЕВ П. Н.
МАШЕРОВ П. М.
МЖАВАНДЗЕ В. П.

1971 йил 11 май.

ИСТЕЪДОД ВА ИЛҲОМ — ХАЛҚҚА

КИНЕМАТОГРАФИЧЛАРНИНГ БУТУНИТТИФОҚ
II СЪЕЗДИ ОЧИЛДИ

Мамлакатимиз тўққизинчи беш йилликка қадам қўйган ҳозирги йилда кинематография партиянинг XXIV съездининг тарихий қарорларини амалга ошириб бораётган халқ билан бир жон, бир тан бўлиб, ягона мақсад сари ҳаракат қилмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев: «...самъақторнинг совет халқи кўп қиррали ҳаёти билан алоқаси нақадар муҳим бўлса, иккинчи муваффақиятлар ва ютуқларга эришиш йўли шу қадар аниқ бўлади», — деган сўзларининг ўзларининг Бутуниттифоқ II съездида йиғилган экан устларига ҳам бевосита алоқаси бор. Съезд 11 майда Нагга Кремль саройида очилди.

Гулдурс қарсақлар билан кутиб олган В. В. Гришин, А. П. Кирилленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, М. А. Суслов, А. Н. Шелестин, Ю. В. Андропов, П. Н. Демичев, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев, Б. Н. Пономарев, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг раиси Г. Ф. Сивов ўроқлар президиумдан ўрин олдилар. Совет киносининг таниқли арбоблари, иккинчи ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари улар билан бирга ўтирибдилар.

Кинорежиссёр С. А. Герасимов съездини очди.

Съезд зал аҳлининг гулдурс қарсақлари остида КПСС Марказий Комитетининг Сийсий бюросидан иборат составда фахрий президиумини сайлади.

Съездининг ишчи органлари сайланди.

Съезд аҳли марҳум кино устларининг хотирасини ҳурмат билан эслайди.

СССР Кинематографиячилар союзининг раисининг «КПСС XXIV съездининг қарорлари асосида совет кино санъатининг аҳволи ва вазифалари тўғрисида» ҳисобот докладини қилиш учун правлененининг биринчи секретари Л. А. Кулиджановга сўз берилади.

Бундан бир ой муқаддам, де-ля Л. А. Кулиджанов. Совет Иттифоқи Коммунист партиясининг XXIV съезди ўз ишчи таъомлади. Съезд қанчанам тарихий қарорлар қабул қилди. Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитети номидан қилган ҳисобот докладда дедилатларнинг нутқларидан адабиёт ва санъат проблемалари нутта ўрин олганлиги ўзларининг маълум. Партия раҳбарларининг биз бадий ижодиятини қўғийиш, партиянинг сойбатдамчилиги ва тарбиявий таъсирчанлигининг халқ билан шарт деб биламиз.

Бизнинг замон олдиди, халқ олдиди маъсуфиятимиз мезоий кинонинг одамлар ҳаётидаги роли ва ўрни билан белгиладилар, дедил докладчи. У кино санъатининг жуда оммавийлигини кўрсатувчи рақамларни айтиб берди: ҳар кун

миллати киноматографиямиз Ватан уруши тўғрисидаги фильмлар устиди шилламоқда. Унинг томошабинлари жуда кўп. Ҳозир хонадонларда 37 миллиондан ортиқ телевизор бор. Эндликда санъоти экран имкониятларини ҳисобга олмай туриб, кинонинг келажак тўғрисида, унинг оммалашиш қўлаи ҳақида гапириб бўлмайди.

Кинематографиядаги кўп нарса фильм ишлаб чиқариш ва прокатининг модий-техника базасига боғлиқ, деди сўзини давом эттириб нотик. Санъатининг беш йиллик топириқларини муваффақиятли бажариш учун курашга сарфлашга аҳд қилганликлари маълум қилиб, ана шу округларда овозга қўйилиш учун розилик беришимизни сўраганлар.

Биз иттифоқдош республикаларнинг Олий Советларига депутатликка номзодларни рўйхатга олаётганларида ушбу мазмундаги хужжат сифатида қабул қилишларини сўраймиз.

ШЕЛЕСТ П. Е.
МАЗУРОВ К. Т.
АНДРОПОВ Ю. В.
ДЕМИЧЕВ П. Н.
МАШЕРОВ П. М.
МЖАВАНДЗЕ В. П.

1971 йил 11 май.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА ҚИММАТЛИ ТАШАВВУС

Сирдарё область Сирдарё районидаги «Ленинград» колхозини муваффақиятли бажариш юзасидан амалий тадбирларни белгилаб, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришини беш йиллик планини қайта қуриб чиқдилар, пахтачилик ва чорвачилигини интенсивлаштириш, меҳнат унумдорлигини янада оширишнинг янги резервларини аниқладилар.

Хўжалик раҳбарлари, мутахассислари ва илгорларининг «Сельская жизнь» газетасининг 1971 йил 7 май сониде босилган «Ленинград» колхозининг марралари» деган мақоласида колхознинг янги беш йилликда олган оширилган мажбуриятлари ва уларни бажариш юзасидан бошланган ишлар ҳақида батафсил ҳикоя қилинади.

«Ленинград» колхозини меҳнатчилари янги беш йиллик топириқларини муддатидан илгари бажариш юзасидан юксак мажбуриятлар қабул қилиб, Сирдарё область Жиззах районидаги Ленин ордени «Москва» колхозини коллективини социалистик мусобақага чақирдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети «Ленинград» колхозини меҳнатчиларининг тўққизинчи беш йиллик топириқларини муддатидан илгари бажаришга, пахта, сабзавот, озуқабоп экинлар, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш кўпайтиришга ва колхозчиларнинг моддий фаровонлиги, маданияти ва маиший даражасини

оширишга қаратилган қимматли ташавбусини маъқуллади.

Область ва район партия комитетларига «Ленинград» колхозини тадбирларини кенг муҳокама қилиш ва ундан ўрнат олиб, ҳамма хўжаликларда мавжуд резервлардан тўла фойдаланишни қўлаб-қўғийишчи беш йиллик топириқларини муддатидан илгари бажариш, пахта, гўшт, сут ҳамда бошқа деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш юзасидан амалий тадбирларни ишлаб чиқиш тақлиф этилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети республика, область ва район газеталари редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Телевидение ва радиотрансмиттер давлат комитетига «Ленинград» колхозининг ташавбусини кенг оммалаштириш ҳамда қишлоқ меҳнат кашларининг тўққизинчи беш йиллик топириқларини муддатидан илгари бажариш учун, КПСС XXIV съезди қарорларини муваффақиятли амалга ошириш учун бошлаган социалистик мусобақаси кендай бораётганлигини ёритишни топириди.

«Ленинград» колхозини аъзоларининг тадбирлари газетанинг 2-саҳифасида босилган.

КАЛИНИН РАЙОНИДАГИ «КОРАСУ» совхозининг Махмуд Расулов бошлик эвено сабзавотчилари бу йил ҳар гектар ердан 25 тоннадан нарам, 20 тоннадан картошка ва 26 тоннадан помидор етиштиришга аҳд қилганлар. Ҳозир эвено аъзолари экинларини парваршишни қизитиб юбордилар. Суратда: сабзавот қатор оралари култивация қилинмоқда.

Қ. Розининг фотоси, (ЎЗАТ).

ОЛИЙ МУКОФОТ

Совет кино санъатини ривожлантиришдаги хизматлари учун ҳамда коммунист қурилишида совет кинематографиячиларининг қўшган ҳиссасини таъдирлаб, СССР Олий Совети Президиуми ўзининг 1971 йил 10 майдаги Фармони билан СССР Кинематографиячилар союзини Ленин ордени билан мукофотлади.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ
ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

П. Б. АЗИЗОВГА «ЎЗБЕКИСТОН
ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН
«ФАН АРБОБИ» ФАХРИЙ
УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Биология фанини ривожлантириш, юксак малакали мутахассислар тайёрлаш ва тарбиялаш соҳасидаги катта хизматлари учун Меҳнат Қизил Байроқ ордени В. И. Ленин номи Тошкент давлат университетининг проректори Полвон Бобоевич Азизовга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Рамси И. МАТЧОНОВ
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОВ.

1971 йил, 11 май.
Тошкент шаҳри.

ФЕРМАЛАР ИШИНИ ЯХШИЛАЙЛИК

Республикаимиз чорвадорлари ўтган беш йиллик планларини муваффақиятли бажариб, тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки босқинида юксак социалистик мажбуриятлар олиб шилламоқдалар. Улар бу йил 175 минг тонна гўшт, 430 минг тонна сўт, 375 миллион донга туҳум етиштириш, ҳар бир сингирини ўртача 1400 килограммдан сўт соғиб олиш, ҳар бир товуқдан 125 тадан туҳум олиш учун курашмоқдалар. Бу рақамлар ўтган йилдагига нисбатан анча кўп.

Юксак социалистик мажбуриятларини бажарилиши қишлоқ хўжалиги ходимларидан маҳсулот етиштириш юзасидан мавжуд имкониятлардан тўла-тўқийи фойдаланишни талаб этади.

Чорвадорларимиз КПСС XXIV съездининг муносиб кутиб олиш учун мусобақани қизитиб, қиш ҳамда баҳорнинг дастлабки пайтларида рўй берган нуқсонларни ронгларга қарамадан дуруст кўрсаткичларга эришилди. Ва, танга мумкин қадар кўпроқ гўшт, сўт, туҳум ва бошқа маҳсулотлар етказиб бериш учун катъий нурашмоқдалар.

Республикаимизда тўрт ой мо. байнда ўтган йилнинг шу вақтидагига нисбатан сўт етиштириш 20 процент, гўшт — 2 процент, туҳум етиштириш 16 процент кўпайди, сингирларнинг маҳсулдорлиги ва гўштга топириқланган қорамолларнинг вазини ортди.

Қоралопогонистон АССР хўжаликлари давлатга гўшт сотиш ярим йиллик планини 1 майга қадар 109,9 процент адо этидилар. Наманган, Қашқадарь, Андижон, Самарқанд, Хоразм, Сирдарё ва Фарғона областлари эса туҳум тайёрлаш бўйича ярим йиллик

планларини анча ошириб бажардилар. Ҳозирчага давлатга 2,7 минг тонна ённ ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 5 процент кўп гўшт, 18,4 минг тонна ённ 16 процент кўп сўт, 10 миллион донга 6 бўлмаса бултур шу пайтдагига қараганда 6 процент кўп туҳум сотилди.

Бу йил подоларни тўлдириш бирмунча яхшиланди. Сингирлардан ўтган йилдагига нисбатан 2,1 минг бош кўп бўзқ, кўй, ва эчкилардан 28 минг бош кўп кўян ва улоқ олдиди. Айни вақтда қорамоллар тўғи 4 процент, чўчақлар — 17 процент, кўй ва эчкилар — 7 процент ва паррандалар — 10 процент ўсди.

Чорвачиликнинг озунга базаси, ни муваққамлаш юзасидан анча ишлар амалга оширилмоқда. 152,9 минг гектар ерга беда экинди. Бу—ўтган йилдагига нисбатан 17,1 минг гектар ерга беда экинди. Беда асосан алмашлаб экин дадаларига экинди. Кўпгина колхоз ва совхозларда экинларни ара, лаштириб экин биринчи марта қўлашилди. 35,8 минг гектарга беда мананқухори билан, 7,4 минг гектарга беда судан ўти билан, 11 минг гектар ерга макна, нўхори лавлаг билан аралаштириб экинди.

Чорвачиликда иккинчи силжиси, лар даставал КПСС Марказий Комитети июль (1970 йил) Пленуми ишлаб чиққан иқтисодий тадбирлар туфайли рўй берди.

Муваффақиятларни таъкидлаш билан бир қаторда шуни ҳам айтиш керакики, ҳамма хўжаликлар ҳам ўз имкониятларидан тўла-тўқийи фойдаланаётир, деб бўлмайди. Масалан, Тошкент, Фарғона, Наманган ва Андижон областларининг хўжаликлари бултургига нисбатан кам қорамол сотишмоқда.

Чорвачиликда иккинчи силжиси, лар даставал КПСС Марказий Комитети июль (1970 йил) Пленуми ишлаб чиққан иқтисодий тадбирлар туфайли рўй берди.

Муваффақиятларни таъкидлаш билан бир қаторда шуни ҳам айтиш керакики, ҳамма хўжаликлар ҳам ўз имкониятларидан тўла-тўқийи фойдаланаётир, деб бўлмайди. Масалан, Тошкент, Фарғона, Наманган ва Андижон областларининг хўжаликлари бултургига нисбатан кам қорамол сотишмоқда.

СССР Ташки ишлар министрлигининг нотаида таъкидланадиги, АҚШ ҳарбий денгиз кучлари келасининг очиқ денгиздаги нема катвоти ҳавфсизлигига таҳдид солувчи бундай хатти-ҳаракатлари ҳамма жабул қилган халқро ҳуқуқ норайларига эйдир. Нотада АҚШ ҳукумати некажанда бундай монарларнинг олдиди олиш учун самарали чоралар кўришни талаб қилинади ва Совет томонин совет кемасига этказилган зарарини тўлашни талаб қилиш ҳуқуқини ўзида сақлаб қолиши уқтирилади.

СССР ТАШКИ ИШЛАР МИНИСТРАТИДА

11 майда СССР Ташки ишлар министрлигини шу йил 6 майда Юрсия бўғозига АҚШ ҳарбий кемасининг қону-қондларига хилоф хатти-ҳаракатлари ҳусеида АҚШнинг Москвадаги олтихолик ирозорлик билдирди. Шу ҳа

реистлар натижасида ҳарбий кемаси совет қўтқарув кемаси билан тўқнашган ва кутқарув кемаси ачтангаи шикастланган.

СССР Ташки ишлар министрлигининг нотаида таъкидланадиги, АҚШ ҳарбий денгиз кучлари келасининг очиқ денгиздаги нема катвоти ҳавфсизлигига таҳдид солувчи бундай хатти-ҳаракатлари ҳамма жабул қилган халқро ҳуқуқ норайларига эйдир. Нотада АҚШ ҳукумати некажанда бундай монарларнинг олдиди олиш учун самарали чоралар кўришни талаб қилинади ва Совет томонин совет кемасига этказилган зарарини тўлашни талаб қилиш ҳуқуқини ўзида сақлаб қолиши уқтирилади.

БЕШ ЙИЛЛИК—
миллионлар иш

Тажриба,
изланиш,
таклифлар

„ЛЕНИНГРАД“ КОЛХОЗИНИНГ МАРРАЛАРИ

* Ўзбекистон ССРдаги «Ленинград» колхози коллективи шу беш йилликда маҳсулот етиштириш ва давлатга

сотишни кескин кўпайтиришни режалаб қўйди. Пахта ҳосилдорлигини кўпайтириб, гектар бошига 28 центнердан

36,6 центнерга етказишга қарор қилинди * Ҳар бир сигирдан йил давомида соғиб олинадиган сут ўртача 1000

килограмм кўпайтирилади, гўштга топшириладиган қорамолларнинг вазни 330 килограммдан 430 килограммга

етказилади * Комплекс механизациялаш ва технологияни такомиллаштириш йўлидан * Хўжалик ҳисоби

тежамкорликка ўргатади.

Зўр ғайрат билан

Барча совет кишилари каби колхозимиз меҳнатчилари ҳам жонажон Коммунистлик партия XXIV съездининг тарихий қарорларидан олган катта таассуротлари билан яшамоқдалар. Ленин партияси совет халқининг катта ютуқларига таяниб, мамлакат олдида янги улкан вазифаларни қўйди. Партия съездида КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот доқладиде Леонид Ильич Брежнев кўрсатиб ўтганидек, бу вазифаларнинг энг муҳими социалistik ишлаб чиқариш тараққиётининг юксак суръатлари, унинг самарадорлигини ошириш, илмий-техника тараққиёти ва меҳнат унумдорлигини ўстиришни тезлатиш негизда халқнинг моддий ва маданий турмуш даражасини анча юксалтиришни таъминлашдан иборат.

Совет кишилари партия томонидан ишлаб чиқилган программани амалга ошириш учун актив киришдилар. Бизнинг колхозимизда ҳам пахтакорлар, сабзавоткорлар, соҳибкорлар, чорвадорлар съезд материалларини муҳокама қилиш вақтида деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтириш бўйича конкрет тақлифларни ўртага ташладилар. Правление ва партия комитети мутахассисларнинг, барча колхозчиларнинг фаол иштирокиде ана шу тақлифларни умумлаштириб, мавжуд имкониятлар ва резервларни ҳисобга олдириб, амалий тадбирларни ишлаб чиқдилар. Хўжалик коллективи бу тадбирларнинг татбиқ этиб маҳсулот етиштириш ва давлатга сотиш планларини анча ошириб бажаради. Бу тадбирлар умумий йилгиликда қўриб чиқилди ва колхозчилар томонидан яқдиллик билан амалга оширилди.

Ўтган беш йил ичиде колхозимиз экин майдонлари ўзгармади. Лекин коллективнинг фидокорона меҳнати натижасиде, комплекс механизацияни, фан ютуқлари ва илгор тажрибани жорий этиш тўғрисида қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини ҳамда жамоат чорвачилиги маҳсулдорлигини сезиларли даражада кўпайтиришга эришдик. Беш йил ичиде колхоз 25,5 минг тонна пахта, 1129 тонна сабзавот ва полиз экинлари маҳсулоти, 1436 тонна мева ва узум, 499 тонна гўшт, 2492 тонна

сут, 302 минг дона тухум, 37 тонна пилла етиштирди. Хўжалик планга қўшимча равишда давлатга 736 тонна пахта, 173 тонна гўшт, 651 тонна сут, 86 минг дона тухум сотди. Товар маҳсулот етиштиришнинг кўпайтирилиши хўжаликка катта даромад олиш имконини берди. Ўтган йили пул даромадлари 1966 йилдагига нисбатан 1 миллион 200 минг сўм кўпайиб, 3,7 миллион сўмни ташкил этди. Колхозчилар меҳнатига ҳақ тўлаш ошди. Даромадларнинг кўпайиб бориши хўжаликнинг моддий-техника базасини анча мустаҳкамлашга ёрдам берди. Колхоз машина-трактор паркни йилдан-йилга тўлдириб бормоқда, химиявий ўғитларни тобора кўпроқ ишлатмоқда. Биз кенг қаторлаб пахта етиштириш усулини ўзлаштираётимиз.

Катта қўрилиш ишларини олиб бораёмиз. Сўнгги йилларнинг ўзидеги наикта ферма, гараж қурдик. 200 дан зиёд колхозчи олмаси янги кулай уйларга кўчиб ўтди. Қишлоқларда касалхоналар, урта мактаб, дорихона, ҳаммом, болалар богчаси, пионер лагери, дам олиш уйи, чойхона, 18 та дала шийони, радиозел ва автомат телефон станцияси қурилди. 50 километр йўлга асфальт ёққизилди.

Колхоз меҳнатчилари эришилган натижаларга таяниб, КПСС XXIV съезд қарорларига жавобан юксак мажбурият қабул қилдилар. Беш йиллик мобайнида жами етиштирилган пахтани 30 минг тоннага етказишга қарор қилинди. Шунингдек гўшт, сут, сабзавот ва мева етиштириш ҳам анча кўпайтирилди.

Пахта ҳосилдорлигини кўпайтириш, ўтган беш йилликдаги гектар бошига ўртача 28 центнердан 36,6 центнерга етказиш, ҳар сигирдан соғиб олинадиган сутни минг килограммга кўпайтириш, гўштга топшириладиган қора моллар вазнини 330 килограммдан 430 килограммга етказиш кўзда тутилди.

Мажбуриятимиз гоёт масъулиятли. Уни бажариш учун кўрәк коллективимиздан бутун куч-ғайратини сарфлашни талаб этишини яхши англаймиз. Шунинг учун ҳам ҳозир колхозчилар беш йилликнинг ҳар бир кунини зарбдор кун деб эълон қилиб меҳнат қилмоқдалар.

Минерал ўғитлардан фойдаланишни яхшилаш тўғрисида ҳам жон куйдирамиз. Қисқа қилиб айтганда, барча колхозчилар-

нинг мақсади бир, у ҳам бўлса ҳар гектар ерни катта ҳазинага айлантириш ва шу асосда бутун ижтимоий хўжаликнинг самарадорлигини оширишдир.

Ўз озуқамиз ҳисобига

Коллективимиз ўз олдида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтиришни мақсад қилиб қўйди. Ферма даладан бошланади, деганлари жуда тўғри. Бошқача қилиб айтганда, гап чорвачиликнинг етарли микдорда сифатли озуқага эга бўлиши тўғрисида бормоқда.

Колхозимизда латимкор ерлар ва табиий пичанзорлар йўқ. Озуқани пахта билан банд бўлмаган ерларда етиштирамиз. Маккажўхори ва беда майдонлари шу йилга қадар 300 гектардан сал ортиқроқ эди, холос. Бедаполярдан беда пичани олишни гектар бошига 120 центнерга етказганимизга қарамай, молларни ўзимизда етиштирилган озуқа билан тўла таъминлай олмас эдик. Оғина майдонга маккажўхори экиб, гектардан 350 центнердан кўпроқ олардик. Бундай ҳосилни қониқарли деб бўлмайди.

Хўжаликда жорий этилаётган алмашлаб экин эми-хашак етиштиришни кўпайтириш учун янги имкониятлар очиб бормоқда. Юқорида айтиб ўтилганидек, бу беда полялар 330 гектарга етказилди. Бу олдиндан 140 гектар кўпроқ.

Кўпроқ озуқа олиш учун эски бедаполярдан экинлари парвартиш қилишни яхшиладик, кўпроқ ўғит сола бошладик, эми-хашак тайёрлаш бригадаларини тажрибали сувишлар ва механизаторлар билан мустаҳкамладик. Хўсояларимизга қўра, бу ҳар гектардан 130-140 центнердан беда пичани олиш имконини берди. Ўтган йили бедаполяларнинг яримдан ҳудди шундай ҳосил олган эдик. Шу тариқа, эндиликда, беда ҳосилдорлигини оширишга таъ-

мин ва Ўзбекистондаги бошқа хўжаликларнинг тажрибаси экинларни бундай аралаштириб экиш жуда самарали бўлишдан далолат бормоқда. Бизнинг шароитимизда бундай экин йил давомида гектардан 500 центнерга яқин маккажўхори кўк повес ва 45-50 центнер беда пичани олишга имкон беради.

Сугориладиган 50 гектар ерга эса маккажўхорини лавлагига аралаштириб эдик. Ўтган йили қўшимча — «Пахтаорол» совхозини маккажўхорини лавлагига аралаштириб экиб, гектардан 400 центнердан кўпроқ ва 600 центнердан лавлага олган эди. Бошқача айтганда, бир йилда бир участканинг ўзидан икки марта ҳосил олинди, ҳаммаси бўлиб гектардан минг центнердан озуқа етиштирилди. Аралаш экинлар экиш фойдали иш, бундан кейин ҳам шундай қилаверамиз.

Янги беш йилликнинг охирига бориб колхоз қорамоллар сонини минг бошга, жумладан соғин сигирлар сонини 400 бошга етказишни мўлжалламоқда. Бокўрга қўйиладиган чўчалар сонини кўпайтирилади. Қорамоллар вазнини 430 килограммга, чўчалар вазнини 130 килограммга етказиш гўштга топширишни мўлжалламоқда. Паррандачилик ҳам ривожланади.

Колхоз чорвадорлари ўз олдиларида турган вазифаларни муваффақиятли ҳал қилишлариغا ишончли қомил. Улар правление, партия ташкилоти ва барча колхозчиларнинг актив мадади билан бу муҳим тармоннинг тез юксалиш учун ҳамма чораларни қўридилар. Хўжалик фермаларида ажойиб меҳнатсеварлар иш-

ладиган сигирхона электр ердамида соғиш воситалари, сут оқиб борадиган трубади, молларга эми-хашак соладиган механизмлар билан ускуналанади.

Меҳнат унумдорлигини ошириш учун олиб бораётган курашимизда химия тобора жиддийроқ ердимида айланимоқда. Ҳамма пахта майдонларида гербицидларни қўллашни кўн меҳнат талаб қиладиган ва қимматга тушадиган ўқон қилиш каби ишга хотима беради. Тайжриба шунини кўрсатдики, экин вақтида уруели билан бир вақтда тупроқда гербицид солинса, экин майдонини икки ой давомида бегона ўтлардан тоза бўлади.

Албатта, буларнинг ҳаммаси шу йилнинг таъминотларига эмас. Меҳнат унумдорлигини ошириш вазифаси ҳозир ҳам, келажакда ҳам ҳамма йилларимизда асосий ва ҳал қилувчи вазифадир. Ҳисоб-китоблар шунини кўрсатмоқдаки, янги беш йилликда меҳнат унумдорлигини 37-40 процент ошириш учун колхозимизда ҳамма шарт-шароит мавжуд. Ана шунга эришмоқ учун бутун кучимизни сарфлаймиз.

Рентабеллик даражаси хўжалик иқтисодий аҳволининг муҳим кўрсаткичидир. Ўтган йили колхоз бўйича умуман рентабеллик 147 процентини, жумладан, пахтачилик бўйича 157 процентини ташкил қилди. Ишлаб чиқариш ҳажминини кўпайтириш маҳсулот бirlигини етиштиришга меҳнат ва маблағ сарфини янада камайтириш, хўжаликнинг рентабеллигини таъин ҳам ошириш имконини беради.

Бригадаларимиз хўжалик ҳисоби асосида ишламоқдалар. Правление йил бошида ҳар бригаданинг хўжалик-иқтисодий кўрсаткичларини аниқлаб беради. Бригадалар олтидан топшириқни муҳокама қилдилар, уни бажариш йўллариини белгилайдилар ва топшириқни яхшироқ бажаришга ҳаракат қилдилар.

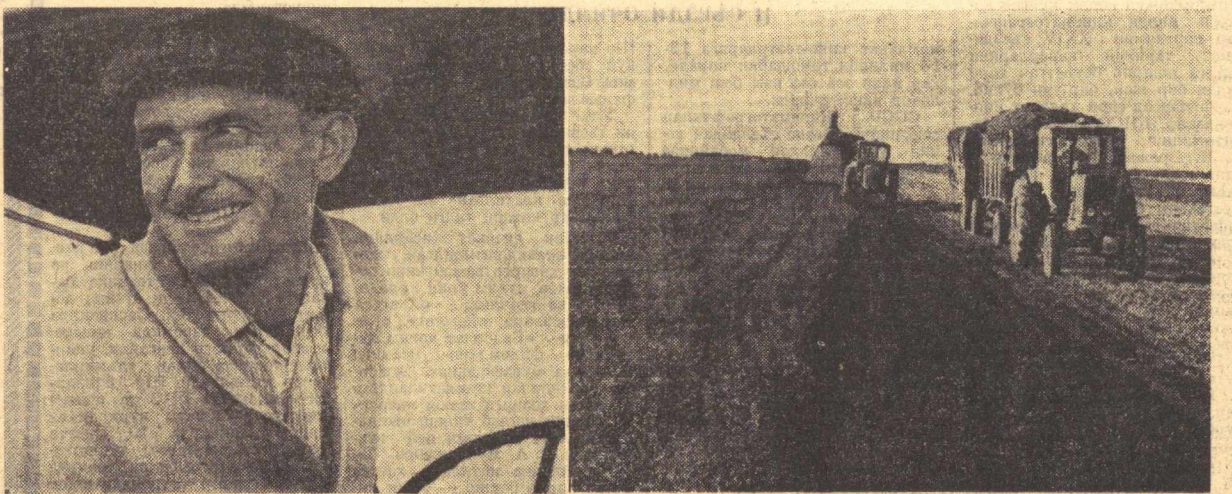
Хўжалик ҳисоби ва меҳнатга ҳақ тўлашнинг тардиз системаси ҳисоб-китоб ишларини енгилаштирди. колхозчиларнинг ўзларига топширилган иш участкаси учун, ташаббускорлик ва ижодкорлик учун коллектив ва шахсий масъулиятини оширишга ёрдам берди. Кўпчилик бригадалар топшириқларини бажарибгина қолмай, балки ошириб бажармоқдалар. Ўтган йили деярли ҳамма бригадаларнинг аъзолари планга қўшимча маҳсулот етиштирганиликлари ва маблағларини тежаб қолганиликлари учун қўшимча ҳақ олдилар. Колхозчиларимизнинг реал даромадлари янги беш йилликда меҳнатга ҳақ тўлашнинг кўпайиши ҳамда ижтимоий фондларнинг орттиши ҳисобига камида 30 процент ўсди.

Колхозимиз бир қанча йиллардан буён катта қўрилиш ишларини олиб бормоқда. Ўтган беш йилликда кўпгина ишлаб чиқариш ва маданий-маиший бинолар, уй-жойлар қурдик. Ҳозир хўжалик балансида 600 дан зиёд квартира бор. Деҳқонлар ва чорвадорларимизнинг ўнлаб оналари ҳар йили уй тўйлари ўтказадилар. Улар ичиде водопровод, газ, электр бўлими, марказий иситиш системасига уланган уйларга кўчиб қирмоқдалар. Ҳар бир ҳовлида бог ва тоқор бор.

Қишлоғимиз бош план асосида қайта қуриломоқда. Бунинг учун катта маблағлар керак бўлади. Лекин биз белгиланган мақсадимизни амалга оширмай қўйганимиз, колхоз посёлкасида маданият ва маишнинг ҳамма шарт-шароитлари бўлиши учун барча чораларни қўра-миз.

Бошланган беш йиллик давомида колхоз маданий-маиший қурилишга ўч миллион сўмга яқин маблағ сарфлашни планлаштирмоқда. Биз 150 уй, 1200 қўвчи-га мўлжалланган ўрта мактаб ва ик-кита типовой болалар комбинати қуришни, бахт уйи қуришни тугаллашни мўлжалламоқда. Қишлоқ четиде ремонт ишларининг аста-хаста ва машина, саройи, механизациялашган сут фермаси ва чўчаларни семирти-риш фермаси пайдо бўлади.

1973 йилда, қишлоғимизга газопровод ли-ниясини етиб келгач, теплица хўжалиги қурили-шини бошлаб юборамиз. Шунингдек колхозимиз

С уратларда: колхознинг илгор механизатори К. Қуновон (чапда). У шу кунларда гўзани култивация қилиш билан банд, ўнгда эса «Ленинград» колхозида беда ўриш пайти.

С. Безносоев фотолари.

Еримиз бойликлари

Колхозимизнинг асосий тармоғи пахтачилик-дир. Шунинг учун ҳам хўжалик коллективининг асосий эътибори бу тармоққа қаратил-ганлиги табиийдир.

Пахта етиштириш бўйича янги беш йиллик учун белгиланган марраларга эришмоғимиз учун пахта ҳосилдорлигини анча оширишимиз лозим. Ҳозир жорий этилаётган пахта-беда ал-машлаб экин, чегитини кенг қаторлаб экишга ўтиш, техника, минерал ўғитлар, ўсимликлар-ни ҳимоя қилишнинг химиявий воситалари ва сувдан янада самаралироқ фойдаланиш ҳосил-дорлигини оширишга ёрдам беради. Ҳозирнинг ўзидаёқ биз бедаполяларни 292 гектардан 530 гектарга етказдик. Беда пахта учун ерни гўй-дириб берадиган экинлар.

Бу йил колхоз барча экин майдонининг 76,1 процентига, яъни 1750 гектар ерга чегит эки-ди. 1975 йилга бориб пахта майдони, алмаш-лаб экишга мувофиқ, 1625 гектарга тушади. Бироқ янги ҳосил қамаймайдиган, балки ҳосил-дорлигини ошириш ҳисобига кўпайиб боради. Биз пахта ҳосилдорлигини 1971 йилда 33,7 центнерга, 1972 йилда 34 центнерга, 1973 йилда 35,2 центнерга, 1974 йилда 36,9 цент-нерга, 1975 йилда эса 38,1 центнерга етказиш-ни мўлжалламоқдамиз. Бунга асосан сугори-ладиган деҳқончилик маданиятини янада оши-риш йўли билан эришамиз.

Деҳқонларимиз янги беш йиллик биринчи йили баҳорини ушоқчилик билан ўтказдилар. Яхши тайёрланган ерларга чегит экидилар. Ҳамма экин майдонлари энг яхши мундарида-да фосфорли ўғитлар солиниб шугдор қилин-ди. Қисман шўр босган ерларга аҳоб берилди. Экин олдидадан багча пайкаллар текисланди. Нам етарли бўлмаган пайкалларга сув қўйил-ди. Пахтакорлар баҳорнинг кўлай келишидан фойдаланиб чегитни саккиз иш кунига экиб бўлдилар. Экин билан бир вақтда тупроққа ўғит солиндик, бу чегитнинг текис униб чи-қишига ёрдам беради.

Ўтган йилларда баъзи пайкалларимиз ви-лит билан зарарланган эди. Бу йил минг гектар ерга вилта чидамди. «Точент-1» янги нав гўза чегитини эдик. Кенг майдонларда синиб кўриш бу навнинг ажойиб сифатларини кўр-сатди. Алмашлаб экиш ҳам вилта қарши ку-рашга ёрдам беради. Маълумки, беда етказил-ган сўғ ер соғломлашди ва азот кўпайди.

Зарбдор меҳнатимиз, маҳоратимиз, ижодий изланишларимиз — беш йилликка! Хўжалик коллективи ана шундай шор остида меҳнат қилмоқда. Деҳқонлар сугориладиган ҳар бир метр ердан яхшироқ фойдаланиш учун кура-шаётдилар. Бу йил улар коллектлар ва зо-вурлар қирғоқларини ҳам текислаб, у ерлар-дан тракторларнинг қайтиш жойи сифатида фойдаландилар. Бунинг эъзига колхоз қўшим-ча 70 гектарга яқин ҳайдаладиган ерга эга бўлди. Экинларни сугориш учун биз эгилув-чан шланглардан фойдаланиб, пайкаллар ўр-тасидан олинадиган ўқ ариқлардан воз кечмоқ-чимиз. Чунки, экин майдонининг уч-тўрт про-центи ўқариқларга чиқиб кетади. Ҳисоблари-мизга қўра, сугоришининг янги усулини жорий этиш 80 гектарга яқин ерни тежаб қолиш им-конини беради. Шу тариқа колхоз сугорила-диган ҳар гектар ердан тўлароқ фойдаланиш им-кониятига эга бўлади.

Ҳайдаладиган ерларни мелiorатив жиҳат-дан яхшилаш учун катта иш қилинмоқда. Бу йил ана шу иш учун 60 минг сўм сарфланади. Иригация тармоқларини тўла тартибга сол-дик. Давлат ердами билан хўжалигимиз ерла-рида саккизта вертикал зовур қудуғи қазил-моқда. Бу эса деярли ҳамма пахта майдонига ер ости сувларини анча пасайтириш имконини беради. Ер ости сувлари сатҳини пасайтириш эса тупроқ унумдорлигини оширишнинг реал резервларидан биридир.

Ишлаб чиқариш новаторларининг ютуқлари сугориладиган ерларнинг жуда катта имко-ниятларидан далолат бериб турибди. Ўтган йи-ли саккизта бригадамиз 35 центнердан пахта ҳосили етиштирди. Бу бригадаларнинг деҳқон-лари алмашлаб экинни тўғри қўлланганликлари, тупроқни яхши тайёрлашлари, экинни меҳр билан парвартиш қилишлари тўғрисида ҳар йили юксак натижаларга эришмоқдалар. Ҳам-ма бригадалар илгорлар даражасига етиб оли-шига эришгани ўз олдимизга мақсад қилиб қўймоқдамиз. Бунинг учун меҳнат жарайи-нини ўзида илгорлар тажрибасини ўрганиш ташкил этилди.

«Ленинград» колхозини юксак даражада ме-ханизациялаштирилган хўжалиқдир. Биз экин экишга тайёрлаш, экинга ўғит солиш, экин тар-ораларини юмшатиш, чекана ишларини тўла механизациялаштирдик. Пахта ҳосили-нинг учдан икки қисминини машиналар билан териб оляймиз. Хўжалигимиз техникани бир ярим сменада ишлатиш учун механизатор кадрлар билан таъминланган. Механизаторлар отрядини машиналарнинг икки сменада иш-лашини таъминлайдиган даражада тўлдирди-ни яқин орадаги вазифа қилиб қўйдик. Ҳозирнинг ўзидаёқ бизда 158 механиз-атор ижтимоий ишлаб чиқаришда қат-нашмоқда. Уларнинг кўпчилиги ишда мунтазам равишда катта муваффақият-лар қозонмоқда. Масалан, комбайнчи Сафар-бой Ризқулов мавсумда икки юз тоннага ет-казиб пахта терпти. Тракторчимиз Камол Ҳа-кимов район ер ҳайдаш мусобақасида иккинчи ўринни эгаллади.

Янги беш йиллик хўжалигимиз учун ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаш ва те-хнологияни такомиллаштиришга актив ўтиш даври бўлади. Масалан, бу йил баҳорда пахта майдонларининг 30 процентдан кўпроғига чи-гит кенг қаторлаб экилди. Беш йилликнинг охирига бориб пахта етиштиришнинг бу янги прогрессив методига тўла равишда ўтилади. Бу эса экинларни яғаналаш, суторини, тўқил-ган пахтани териш ҳамда ҳозирча қўл кучи билан бажарилаётган бошқа иш жарайи-ларини механизациялаш имкониятини беради. Шу билан бирга кенг қаторлаб экин усули кенг қат-торларни қамраб оладиган техникани қўлла-нишга асосланган бўлганлиги учун ҳар бир ма-шина комплекти иммасига тушадиган ишчи бир ярим-икки баравар кўпайтириш, техникага кетадиган чиқимларни ва механизатор кадр-ларга бўлган эътиҳон қамайтириш имконини беради. Бундан ташқари пахта ҳосилини да-ла — қоябайи бункери, қопсиз ташийдиган те-лежка — тайёрлаш пунктни принципи асосида йиғиштириб олишнинг прогрессив технологи-ясини жорий этиш таъминланади.

Аниқ ҳисоб-китоб асосида

Колхозчилар хўжаликнинг беш йиллик пла-нини ишлаб чиқар эканлар, ҳар бир ишнинг иқ-тисодий жиҳатдан мақсадга мувофиқ бўлиши-ни кўзда тутилди. Маҳсулот етиштириш ва реализация қилишни кўпайтириш хўжалик да-ромаднинг орттишига, колхозчиларнинг мод-дий фаровонлиги юксалишига олиб келишини ҳамма билди. Шунинг учун ҳам ижтимоий ишлаб чиқаришни кенгайтирилган коллектив ҳам манфаатдор, ҳар бир колхозчи ҳам ман-фаатдор. Ҳисобларимизга қўра, бу йил маҳсу-лот реализация қилишдан камида 3 миллион 740 минг сўм даромад оламиз. Беш йиллик-да ўртача йиллик даромад олдинги беш йиллик-да 2 миллион 610 минг сўм ўрнига 3 мил-лион 880 минг сўм бўлиши керак. 1975 йил-да пул даромадлари тўрт миллион сўмдан ор-тиб кетади.

Белгиланган планларни амалга ошириш учун колхозчиларнинг меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан кўп иш қилишимиз керак. Шу йилнинг ўзидаёқ меҳнат унумдорлигини ўтган йилдагига нисбатан 8 процент ошири-шни белгилан қўйдик. Бунинг учун колхозда қандай имкониятлар борт! Аввало комплекс ме-ханизацияни янада кенгроқ жорий этамиз.

Жумладан уруғлик пахтадан ташқари ҳосил-нинг ҳаммаси машиналар ёрдамида йиғишти-риб олинади. Катта-катта майдонларда экинни эгилувчан шланглар ёрдамида сугоришга ўтиш сугоришга қўл меҳнати ва маблағлар сарфини икки баравар қамайтиришга ёрдам беради. Ҳо-зирнинг ўзидаёқ биз пахта майдонининг уч-дан бир қисмида ўсимликларини кенг қаторлаб жойлаштириб, шунга мосланган техника ёр-дами парвартиш қилмоқдамиз, бу эса механиз-аторнинг нундалик иш унумини кам деганда бир ярим баравар оширади.

Чорвачилик фермаларини, озуқа етиштириш ва уларни чорва молларга беришга тайёрлаш-ни комплекс механизациялаш юзасидан иш олиб бормоқдамиз. Яқин орада ишга тушири-

«Ленинград» колхозини аъзоларининг топширигига мувофиқ: К. СИНДОРОВ — колхоз ран-сис, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор; Е. СЕРОЖКОВА — партия ташкилотининг секретари; А. ҲАМРОЕВ — бош агроном; Г. ИЛНОВ — бош зоотехник; Н. ШЕРАЛИЕВ — бош иккениер; К. САЙДОВ — эконоимист; Х. ИСАЕВ, Б. ҲАКИМОВ, М. МАВЛОНОВ — агроучастка му-дирлари; У. ШУКУРОВ, А. АЗИМОВ — ферма муҳитлари; К. БАКРАДЗЕ, А. ИСАЕВ, М. ТОЛИ-ПОВ — бригадалар; А. САФАРОВ, Ф. ҲАМРОҚУЛОВ — тракторчилар; М. ОРЗИҚУЛОВ — саба-завоткор; Е. СТОРОЖКОВА — сут соғувчи; Х. МУШУРОВ — богбон.

Сирдарё область, Сирдарё району.

(«Сельская жизнь», 1971 йил, 7 май).

